

Zásada DPL č. 4: Respektování eGovernmentu a sdílených služeb

Stav přípravy:

Upravuje se

Řešitel:

Michal Rada, Věra Kopřivová

Změny:

Opět jsme vrátili původní název tedy Respektování eGovernmentu a...

Autorské poznámky:

Ted' v té nejnovější verzi chybí ten pozitivní úvod že jsme toho dost udělali a to je třeba respektovat. Musíme se i dohodnout, jestli tam dávat to, čeho se OVM údajně obávají. Jednoduše MUSÍ a hotovo, moc ústupu bych jim nedával.

Každý orgán veřejné moci provozuje své vlastní informační systémy (takzvané agendové informační systémy, AIS), ve kterých zpracovává svou agendu. Jsou zde však služby, které jsou společné všem orgánům veřejné moci a je zbytečné, aby si je každý úřad stavěl sám. Ve fyzickém světě jistě nebude každé ministerstvo vydávat vlastní doklad totožnosti a provozovalo vlastní kurýrní službu, ale všichni budou akceptovat občanský průkaz a dopisy budou posílat poštou. Stejně tak ve světě eGovernmentu by všichni měli akceptovat jednotnou identitu občana (NIA) a komunikovat Datovými schránkami. Mezi další sdílené služby patří Základní registry, Informační systém sdílené služby sloužící k výměně údajů mezi agendami, Registr zastupování.

Užívání těchto služeb je mnohdy povinné ze zákona. Protože ale *lex specialis derogat lex generalis*, může být v konkrétním případě stanoven jiný postup. To by se však dít nemělo, a pokud už se tak stane, je třeba pečlivě posoudit, proč jsme se tak rozhodli.

Využívání sdílených služeb je výhodné jak pro úřad, tak i pro klienta. Pro úřad je výhodné proto, že službu většinou dostane „na klíč,“ za minimální náklady (např. využívání NIA i datových schránek je pro úřady zdarma) a se zárukou – je-li klient ztotožněn skrze NIA, není většinou třeba dále ověřovat jeho identitu a obávat se soudních sporů. Pro klienta je výhodou jejich jednotnost – pomocí jednoho prostředku, například své bankovní identity, se přihlásí ke všem službám státu.

Většinu sdílených služeb provozuje v současné době Digitální a informační agentura, která též dohlíží na jejich správné využívání a pomáhá s jejich implementací.

Využití sdílených služeb je v některých případech nezbytné. Například, zvolí-li poskytovatel služby jiný způsob ověření než pomocí NIA, nebude osoba dostatečně ztotožněna k načtení jejích údajů ze základních registrů či databází jiných úřadů. Správce těchto systémů by pak mohl zcela oprávněně odmítnout takový požadavek s poukazem na bezpečnost a ochranu údajů.

Úřady se často obávají, že sdílené služby budou pro jejich klienty příliš složité. Například přihlášení přes NIA versus prosté zadání jména a hesla. Sdílené služby jsou však designované tak, aby byly uživatelsky tak snadné a přívětivé, jak jen je to možné. Často nabízejí více možností řešení – přihlášení přes NIA je možné pomocí bankovní identity, pomocí speciální aplikace, pomocí tokenu... Pokud některé řešení nenabízejí, je to většinou z dobrých důvodů (prostá kombinace jména a hesla není považována za dostatečně bezpečnou pro služby veřejné správy).

Může nastat situace, kdy využití sdílených služeb není vhodné? Velmi výjimečně ano. Půjde např. o situace, kdy jednáme s lidmi, jejichž identitu není možné ověřit (azylová agenda), nebo je zřejmé, že z objektivních důvodů nemohou tyto služby používat (osoby ve vězení). I v těchto situacích však hledíme především cesty, jak tyto osoby začlenit do standardních kanálů, než vymýšlet zcela nové.

Cíl: Jednotlivé agendové zákony a další právní předpisy nebudou v rozporu s principy a službami eGovernmentu a nebudou vytvářet nesmyslné speciality zatěžující klienty i úřady.

Přínosy dodržení: Není třeba vymýšlet jednou vymyšlené, úřady musí využívat poskytované centrální řešení projektů EG a tedy nebudou muset vynakládat zbytečné zdroje na proprietární řešení. Daleko lepší postavení úřadů v případných sporech a dokazování zákonnosti postupů a výsledků úředních procesů. Snížení administrativní zátěže klientů a podpora standardizace ve službách.

Dopady nedodržení: Nebude splněn princip jednotnosti a standardizace zejména u služeb veřejné správy. Dále hrozí žaloby od klientů pro neplnění jejich práv a pro nerespektování EG zákonů a žaloby pro vrchostenské šikanózní jednání úřadů. Dále bude hrozit stíhání konkrétních osob na základě negativních výsledků kontrol ze strany NKÚ.

Příklady dobré praxe: □

From:
<https://www.egdwiki.info/> -

Permanent link:
<https://www.egdwiki.info/dpl:psdpl:zdpl-nova-respektovani-eg?rev=1742312484>

Last update: **18.03.2025 16:41**

